

1. GIẢI THÍCH KHÁI NIỆM

a) Liệt sĩ là người đã hy sinh vì sự nghiệp cách mạng giải phóng dân tộc, bảo vệ Tổ quốc và làm nghĩa vụ quốc tế hoặc vì lợi ích của Nhà nước, của Nhân dân được Nhà nước truy tặng Bằng "Tổ quốc ghi công".

b) Thân nhân Liệt Sĩ: Theo quy định tại Điều 14 Pháp lệnh người có công với cách mạng năm 2005, sửa đổi, bổ sung năm 2012, thân nhân liệt sĩ được cơ quan Nhà nước có thẩm quyền cấp Giấy chứng nhận gia đình liệt sĩ gồm các đối tượng: Cha mẹ đẻ; vợ hoặc chồng; con; người có công nuôi dưỡng khi liệt sĩ còn nhỏ.

2. NGUYÊN TẮC CHẾ ĐỘ ƯU ĐÃI ĐỐI VỚI NGƯỜI CÓ CÔNG VỚI CÁCH MẠNG VÀ THÂN NHÂN

Điều 7 Pháp lệnh ưu đãi người có công với cách mạng năm 2005, sửa đổi, bổ sung năm 2012 quy định chế độ ưu đãi đối với người có công với cách mạng và thân nhân được thực hiện theo nguyên tắc sau đây:

- Người có công với cách mạng thuộc hai đối tượng được hưởng chế độ trở lên được hưởng trợ cấp, phụ cấp đối với từng đối tượng, các chế độ khác được hưởng mức ưu đãi của một đối tượng, trừ trường hợp theo quy định của pháp luật;

- Người có công với cách mạng chết thì thân nhân được hưởng trợ cấp tiền tuất hàng tháng, trợ cấp tiền tuất nuôi dưỡng hàng tháng theo chế độ ưu đãi người có công với cách mạng. Trường hợp người có công với cách mạng thuộc hai đối tượng hưởng trợ cấp trở lên chết thì thân nhân được hưởng trợ cấp tiền tuất của một đối tượng. Trường hợp thân nhân hưởng trợ cấp tiền tuất của hai đối tượng người có công với cách mạng trở lên mà thuộc diện

được hưởng thêm trợ cấp tiền tuất nuôi dưỡng hàng tháng thì được hưởng thêm một suất trợ cấp tiền tuất nuôi dưỡng hàng tháng;

- Người có công với cách mạng, thân nhân quy định tại điểm e khoản 2 Điều 14¹ và khoản 2 Điều 27² của Pháp lệnh ưu đãi người có công với cách mạng năm 2005, sửa đổi, bổ sung năm 2012 chết thì người tổ chức mai táng được nhận mai táng phí theo mức quy định của pháp luật về bảo hiểm xã hội. Trường hợp các đối tượng này đồng thời là đối tượng điều chỉnh của Luật bảo hiểm xã hội thì mai táng phí do Bảo hiểm xã hội chi trả.

3. CHẾ ĐỘ ƯU ĐÃI ĐỐI VỚI THÂN NHÂN LIỆT SĨ

Khoản 8 Điều 1 Pháp lệnh sửa đổi, bổ sung một số điều của Pháp lệnh ưu đãi người có công với cách mạng năm 2012 quy định về chế độ ưu đãi đối với thân nhân liệt sĩ bao gồm:

1 Cha đẻ, mẹ đẻ; người có công nuôi dưỡng khi liệt sĩ còn nhỏ; vợ hoặc chồng; con liệt sĩ bị khuyết tật nặng, khuyết tật đặc biệt nặng.

2 Con đẻ của người hoạt động kháng chiến bị nhiễm chất độc hóa học bị dị dạng, di tật do hậu quả của chất độc hóa học không tự lực được trong sinh hoạt hoặc suy giảm khả năng tự lực trong sinh hoạt được hưởng trợ cấp hàng tháng.

a) Trợ cấp tiền tuất một lần khi báo tử;

b) Trợ cấp tiền tuất hàng tháng theo các mức thân nhân của một liệt sĩ, thân nhân của hai liệt sĩ, thân nhân của ba liệt sĩ trở lên đối với cha đẻ, mẹ đẻ, người có công nuôi dưỡng khi liệt sĩ còn nhỏ, vợ hoặc chồng của liệt sĩ, con liệt sĩ dưới 18 tuổi hoặc từ đủ 18 tuổi trở lên nếu còn tiếp tục đi học hoặc bị khuyết tật nặng, khuyết tật đặc biệt nặng.

Trường hợp cha đẻ, mẹ đẻ, người có công nuôi dưỡng khi liệt sĩ còn nhỏ, vợ hoặc chồng liệt sĩ cô đơn không nơi nương tựa, con liệt sĩ mồ côi cả cha mẹ quy định tại điểm này thì được hưởng thêm trợ cấp tiền tuất nuôi dưỡng hàng tháng.

Căn cứ Điều 20 Nghị định số 31/2013/NĐ-CP ngày 09/4/2013 thì chế độ trợ cấp tiền tuất hàng tháng đối thân nhân liệt sĩ được quy định như sau:

- Thân nhân của 01 liệt sĩ được hưởng trợ cấp tiền tuất hàng tháng bằng 01 lần mức chuẩn;

- Thân nhân của 02 liệt sĩ được hưởng trợ cấp tiền tuất hàng tháng bằng 02 lần mức chuẩn;

- Thân nhân của 03 liệt sĩ trở lên được hưởng trợ cấp tiền tuất hàng tháng bằng 03 lần mức chuẩn;

- Vợ hoặc chồng liệt sĩ lấy chồng hoặc lấy vợ khác thì được hưởng trợ cấp tiền tuất hàng tháng bằng 01 lần mức chuẩn;

- Thân nhân của liệt sĩ đang hưởng trợ cấp tiền tuất hàng tháng mà chết, người tổ chức mai táng được nhận mai táng phí; đại diện thân nhân được hưởng trợ cấp một lần bằng 03 tháng trợ cấp ưu đãi.

- Theo quy định tại Nghị định số 99/2018/NĐ-CP, mức chuẩn được áp dụng từ ngày 01/7/2018 là 1.515.000 đồng.

c) Khi báo tử, liệt sĩ không còn thân nhân theo quy định thì người thừa kế của liệt sĩ giữ Bằng “Tổ quốc ghi công” được hưởng khoản trợ cấp tiền tuất một lần như đối với thân nhân liệt sĩ;

d) Liệt sĩ không còn thân nhân thuộc diện hưởng trợ cấp tiền tuất hàng tháng thì người được giao thờ cúng liệt sĩ được hưởng trợ cấp mỗi năm một lần;

đ) Thân nhân liệt sĩ được Nhà nước mua bảo hiểm y tế; được ưu tiên giao hoặc thuê đất, mặt nước, mặt nước biển, vay vốn ưu đãi để sản xuất, miễn hoặc giảm thuế theo quy định của pháp luật; được hỗ trợ về nhà ở quy định (nhà nước có chính sách hỗ trợ người có công với cách mạng, thân nhân liệt sĩ có khó khăn về nhà ở và huy động sự tham gia của xã hội, gia đình người có công với cách mạng);

e) Cha đẻ, mẹ đẻ; người có công nuôi dưỡng khi liệt sĩ còn nhỏ; vợ hoặc chồng; con liệt sĩ bị khuyết tật nặng, khuyết tật đặc biệt nặng được điều dưỡng phục hồi sức khỏe hai năm một lần.

Trường hợp cha đẻ, mẹ đẻ chỉ có một con mà người con đó là liệt sĩ hoặc cha đẻ, mẹ đẻ có hai con là liệt sĩ trở lên được điều dưỡng phục hồi sức khỏe hàng năm;

g) Thân nhân liệt sĩ đang hưởng trợ cấp tiền tuất hàng tháng được cấp phương tiện trợ giúp, dụng cụ chỉnh hình cần thiết căn cứ vào hoàn cảnh của từng người, khả năng của Nhà nước; khi chết thì người tổ chức mai táng được nhận mai táng phí, thân nhân được hưởng một khoản trợ cấp;

h) Con liệt sĩ được hưởng chế độ ưu tiên, hỗ trợ quy định như: Được ưu tiên trong tuyển sinh, tạo việc làm; được hỗ trợ để theo học tại cơ sở giáo dục thuộc hệ thống giáo dục quốc dân đến trình độ đại học;

* Chế độ trợ cấp thờ cúng liệt sĩ

Pháp luật quy định chi tiết về chế độ trợ cấp thờ cúng liệt sĩ tại Điều 21 Nghị định số 31/2013/NĐ-CP ngày 09/4/2013 và Điều 2 Thông tư 16/2014/TT-BLĐTBXH. Theo đó, liệt sĩ không còn người hưởng trợ cấp tiền tuất hàng tháng thì người thờ cúng được hưởng trợ cấp thờ cúng mỗi năm 01 lần, mức trợ cấp là 500.000 đồng.

- Trường hợp liệt sĩ có nhiều con thì người thờ cúng liệt sĩ là một người con được những người con còn lại ủy quyền; nếu liệt sĩ chỉ có một con hoặc chỉ còn một con còn sống thì không phải lập biên bản ủy quyền;

- Trường hợp con liệt sĩ có nguyện vọng giao người khác thực hiện thờ cúng liệt sĩ thì người thờ cúng là người được con liệt sĩ thống nhất ủy quyền;

- Trường hợp liệt sĩ không có hoặc không còn con hoặc có một con duy nhất nhưng người con đó bị hạn chế năng lực hành vi, mất năng lực hành vi, cư trú ở nước ngoài hoặc không xác định được nơi cư trú thì người thờ cúng là người được gia đình hoặc họ tộc liệt sĩ ủy quyền;

- Trường hợp người thờ cúng liệt sĩ chết trong năm nhưng trước thời điểm chi trả trợ cấp thì trợ cấp thờ cúng liệt sĩ của năm đó được chi trả cho người thờ cúng khác được ủy quyền.

BỘ TƯ PHÁP

ĐỀ ÁN “TĂNG CƯỜNG ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN TRONG CÔNG TÁC PHỔ BIẾN, GIÁO DỤC PHÁP LUẬT” NĂM 2020

MỘT SỐ QUY ĐỊNH CỦA PHÁP LUẬT VỀ CHẾ ĐỘ CHÍNH SÁCH ĐỐI VỚI LIỆT SĨ VÀ THÂN NHÂN LIỆT SĨ

(Theo Pháp lệnh ưu đãi người có công với cách mạng năm 2005, sửa đổi, bổ sung năm 2012; Nghị định số 58/2019/NĐ-CP; Nghị định số 31/2013/NĐ-CP và các văn bản pháp luật khác có liên quan)

VỤ PHỔ BIẾN, GIÁO DỤC PHÁP LUẬT
58-60 TRẦN PHÚ – HÀ NỘI